

2010-04-28

LS 1002-0120

Landstingsstyrelsen

Yttrande över slutbetänkandet Regler för etablering av vårdgivare - Förslag för att öka mångfald och integration i specialiserad öppenvård (SOU 2009:84)

Föredragande landstingsråd: Filippa Reinfeldt

ÄRENDET

Socialdepartementet har berett landstinget möjlighet att yttra sig över slutbetänkandet Regler för etablering av vårdgivare- Förslag för att öka mångfald och integration i specialiserad öppenvård.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet enligt nedanstående förslag.

Det är ett angeläget arbete att fortsätta utvecklingen mot att stärka patientens ställning, öka valfriheten samt att förbättra förutsättningarna för innovation och nytänkande. På samma sätt är det också viktigt att arbetet med att utveckla ersättningssystem som kopplas till sammanhållna vårdprocesser och goda resultat kan fortsätta. Det idag gällande systemet med lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning (LOL) och lagen (1993:1652) om ersättning för sjukgymnastik (LOS) har kommit till vägs ände och skapar fler problem än det löser.

Däremot saknas konkreta förslag från utredningen på utformning av de verktyg och styrmedel som krävs för att målen ska nås. En viktig faktor är ersättningsmodellerna, som också bör ge möjligheter till en god kostnadskontroll. Då styrmedlen inte är ut-

Bilagor

- 1 Sammanfattning
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande 2010-04-09
- 3 Hälsa- och sjukvårdsnämndens yttrande 2010-03-23
- 4 S- och V-ledamöternas reservation i hälso- och sjukvårdsnämnden

2010-04-28

LS 1002-0120

vecklade finns det en risk att effekterna av utredningens förslag blir motsatta mot vad som avses. De problem som nuvarande taxsystem har med fragmentisering av vården, problem för landstingen att planera vården och brister i kostnadskontrollen riskerar om styrmedlen saknas att kvarstå.

De mål utredningen har kan nås på andra sätt än dem utredningen föreslår, inte minst genom en utveckling av befintliga vårdvalsmodeller inom ramen för LOV. SLL har infört vårdval inom 15 vårdområden. Sju av dessa områden återfinns inom primärvården, men vårdval finns också inom öppen somatisk specialistvård, diagnostik och förlossningsvård. Beslut har fattats att införa vårdval inom ytterligare delar av den somatiska specialistvården.

De vägar SLL valt för att öka mångfalden av vårdgivare ger möjligheter till att utveckla vården och öka patienternas påverkan på vården enligt utredningens syfte. Samtidigt har landstinget möjlighet att påverka vårdens innehåll, struktur och lokalisering. Ett arbete pågår inom SLL för att se om det går att beställa vård på nya sätt för att stärka vårdsambanden.

Vi delar vidare utredningens förslag om förbättrade möjligheter för landstingen att kräva in uppgifter och registrering från de vårdgivare landstingen finansierar, inklusive de som är anslutna via nationella taxan. Det är viktigt att det finns möjligheter att ställa krav på att vården ska dokumenteras i syfte att möjliggöra jämförelser mellan olika vårdgivare. I förlängningen är detta en nödvändighet för att patienterna ska kunna få en verklig kunskap och ett verkligt inflytande över den egna vården.

Utredningens förslag brister i mer genomgående analyser av konsekvenser för patienter, vårdsamband, kostnader och vårdorganisation. Utredningens förslag kommer också att få konsekvenser för annan sjukvård, bland annat sjukhusvården. Ett dilemma är att utredningen heller inte i tillräcklig grad belyser alla möjligheter och problem som kan uppstå i andra delar av hälso- och sjukvården.

Det bör prövas också prövas om den nationella samordningen kan ske på annat sätt än att en ny myndighet inrättas.

Det finns även åtgärder som inte är av lagteknisk karaktär och som kan bidra till att lösa vissa av de problem som utredningen beskriver. Det är enligt vår uppfattning nödvändigt att fortsätta stärka patientens ställning och att utveckla valfrihet, informationsförsörjning, tillgänglighet, öppna jämförelser, beskrivnings- och ersättningsystem, samt beställarkompetens inom hälso- och sjukvården.

Enligt förslaget ska den nya statliga myndigheten fastställa miniminivåer på ersättningsarna. Utredningen redovisar inte konsekvenserna av en nationell minimiersättning, inte heller alternativ där landstingen själva kan sätta ersättningsnivåerna fritt. Landstingen kan enligt utredningen besluta att ge en högre ersättning. Samma ersättningsnivå ska enligt förslaget gälla i hela landstinget. En nationell miniminivå bör inte sättas högre än att den ger en skälig ersättning i de mest attraktiva områdena i landet, en ersättning som kan vara väsentligt lägre än vad som behövs i andra områ-

2010-04-28

LS 1002-0120

den. Om minimivå sätts högre riskeras en överetablering av vårdgivare i de mest attraktiva områdena. Intresset för vårdgivare att etablera sig i olika delar av landet och i olika delar av landstinget varierar. Erfarenheterna från tidigare etablering av sjukgymnaster och läkare i Stockholms län visar på en kraftig överrepresentation av etableringar i de centrala delarna av Stockholm. Detta medför onödigt höga kostnader för SLL. Landstingen bör själva ha möjlighet att differentiera ersättningen på olika sätt för att ha uppnå den styrning varje landsting önskar.

Även i övrigt bör de förslag som staten lägger ske i enlighet med finansieringsprincipen så att landstingens ökade kostnader för vården kompenseras.

Catharina Elmsäter-Svärd

Filippa Reinfeldt

Per-Inge Buskas

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Socialdepartementet har berett landstinget möjlighet yttra sig över slutbetänkandet Regler för etablering av vårdgivare - Förslag för att öka mångfald och integration i specialiserad öppenvård.

En sammanfattning över betänkandet bifogas (bilaga).

Yttrande har inhämtats från hälso- och sjukvårdsnämnden.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 9 april 2010 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen att som eget yttrande till Socialdepartementet anta förvaltningens utlåtande.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 23 mars 2010 överlämnat förvaltningens förslag som yttrande över betänkandet Regler för etablering av vårdgivare (bilaga).

S- och V-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag (bilaga).

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 28 april 2010.